

Izhaja ob 4 jutraj.

Štane mesečno 12-50 Din
za inozemstvo 25-——obvezna
—Ogledi po tarifi.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravištvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 96

Podružnice:

Maribor, Barvarova ul. 2.
Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova a.

Rača pri pošta, čekov,
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 18. avgusta.

ze svoj čas, ko smo se uspešno borili proti nemoralnosti in strupu. Jugoslavije, smo poudarjali, kako opasna so za svoje naročnike zlasti ona javna glasila, ki so v rokah poedin-
cev brez soodgovornosti kake politične stranke. V takih slučajih se naročniki lahko — ne da bi mogli to iz pisave pravočasno spoznati — zavejajo v čisto napačno pot tako, da pod vplivom svojega lista blagoslovijo, kar bi morali preklinjati. Pokazalo se je, da v takih primerih poedine osebo, ki imajo vpliv na list, istega izkoriščajo v svoje zasebne in nečedne namene.

Po smrti dr. Ivana Tavčarja so se razmere pri «Slovenskem Narodu» izpremenile tako, da nikakor več ne moremo molčati, ako nečemo odobravati, da izhaja med nami list, ki je prenehal biti glasilo Slovencev ter udinjan velesrbskemu radikalnemu režimu prikrito piše proti interesom našega dela naroda.

Stališče, ki ga je zadnje čase ob priliki železničarske stavke zavzel «Slovenski Narod» nasproti državnim nametencem, ki so dosedaj bili celo njegovi glavni naročniki, nikakor ne sme ostati v slovenski javnosti brez pojasnitve, ker preti sicer opasnost, da poslanejo naši ljudje pod utisom pisave «Slovenskega Naroda» mesto svobodnih državljanov in enakopravnih Slovencev, objekt najhujših zločinov izkoriščanja od strani velesrbskih radikalov.

Ve dolgo sem «Slovenski Narod» ni več to, kar je bil pred prevratom. Zivi samo še od tradicije. Brez nje bi ta list sploh več izhajati ne mogel, ker njegova vsebina ne nudi ničesar, kar bi moglo zadostovati Slovincem v Jugoslaviji.

Mesto naprednosti: vzor konservativnosti; mesto jasnosti in doslednosti: konfuznost v celoti, konfuznost na vsaki strani, v vsaki koloni in po možnosti v vsakem članku in v vsaki besedi. Najnovejša vesti so običajno čisto navaden prepis «Jutrovi» poročil.

Vse to vidi publika sama in ni treba, da posebno poudarjamo. Druga stvar je: glavna smer «Slovenskega Naroda», ki se skriva za njegovo pisavo in je navaden bralec, zlasti če ne čita drugih listov, ne vidi. «Slovenski Narod» menjava od prevrata svoje politično prepričanje, kakor njegovi lastniki kosulje.

Ob ustanovitvi demokratske stranke ter nekaj let za tem je bil «Slovenski Narod» najbolj vnet zagovornik načel in politike jugoslovenske demokracije. Tik pred volitvami v konstituantno to je začel — tako sedaj železničarjem — streljati v hrbet demokraciji ter napadal s vso vehemenco delovanje demokratov v Beogradu. Sebe, ko je grupa okoli «Slovenskega Naroda» s svojim glasilom izsilila za konstituantno kandidaturu v Ljubljani na prvem mestu za sebe, je «Slovenski Narod» pri volitvah posegel v volilni boj v prilog demokraciji. Lansko leto pred občinskimi volitvami je začel «Slovenski Narod» zopet kampanjo proti demokraciji. Še vsem je v spominu infernalna gonja, plačana v «Slovenskem Narodu» od «Jadranske banke» proti dr. Zerjavu, ki je letos končala pred sodiščem v popolno zaduščenje vseh onih, ki jim je lansko leto «Slovenski Narod» kradel čas in poštenje.

Kamenarovičeva kampanja pa je bila pripravljena podlaga za razbitje demokratske stranke. Disidentna grupa okoli «Slovenskega Naroda» je poslala na zagrebški kongres svoje delegate. Pod glavnim devizo «sporazuma z Radniškim in Hrvatim», se je nato ustanovila «Jugoslovenska zajednica», ki je porabila to geslo praktično pri decembrskih občinskih volitvah v Ljubljani. Da bi se takrat grupi okoli «Slovenskega Naroda» ne pridružila tudi NSS, bi ta grupa svoje kandidate liste za občinski svet sploh postaviti ne mogla, ali pa bi dobila le kakih 600 do 800 glasov. V ostalem tudi ta koalicijska grupa okoli «Slovenskega Naroda» ni mogla priložiti toliko zahrepenjenega kupanskega stolčka v Ljubljani.

Ljubljanskim občinskim volitvam so se kmalu bližale zadnje državno-zborske volitve. Da pride par za politično delo nesposobnih in užaljenih generalov okoli «Slovenskega Naroda» do veljave, so ustanovili «Narodno-napredno stranko», ki je barantala na vse strani, samo da bi kaj izbila za seba. Izsiljevali od «Sloven-

Finančni minister o gospodarskem položaju države

DINAR RUŠIJO TUJE BORZE. — REPARACIJE IN BORZA. — MINISTAR JE OPTIMIST.

Beograd, 18. avgusta. p. Finančni minister dr. Stojadinović je povabil danes, ob 1. uri popoldne k sebi novinarje in jim izročil daljši svoj ekspozé o finančnem položaju države.

UGODNA ŽETEV.

V ekspozéju pravi najprej finančni minister, da je letošnja žetev uspešna jako dobro. Pridelalo se je okoli 170.000 vagonov pšenice, valed česar je pričakovati, da bo znašal izvoz pšenice okrog 80 tisoč vagonov, kar predstavlja vrednost 900 milijonov Din. Tudi slive so obrodile zelo dobro. Za izvoz bo prostih pet tisoč vagonov, kar znaši vrednost 170 milijonov Din. Minister pravi, da bo moč dobiti za izvoz teh dveh pridelkov preko milijarde tujih deviz, kar bo za državo velikega pomena. Na ta način doseže naša trgovinska bilanca svoje ravnotežje. Glede izvoznih carin je dala Narodna banka trgovcem-izvoznikom poseben kredit v svrhu izvažanja, ki znaša 150 milijonov Din. Poleg tega je minister naglašal, da je storil vse, kar mu je bilo mogoče, da se v polnem obsegu uveljavita trud in delo poljedelskega dela našega naroda in da se omogoči izvoz naših pridelkov na inozemska tržišča.

VZROKI PADCA DINARJA.

Govoreč o položaju na borzi je minister rekel, da je razburjenje glede padanja dinarja s ozirom na naše žetev nerazumljivo. Domači tisk je komentiral padec dinarja s zelo oskornim umevanjem ter je smatral to za stvar notranjih razmer in dogodkov Res je sicer, da imajo tudi notranje razmere mnogo vpliva na valuto, jasno pa je, da je iskati vzroka današnji situaciji na borzi, onkraj naših mej, ker politične, gospodarske in finančne razmere pri nas sedaj niso nič neugodnejše nego so bile pred dvema ali tremi meseci.

Nasprotno moremo trditi, da se je stanje v vseh pravih znatno splojšalo. Prve težkoče glede zadnjih volitev v narodno skupščino in formiranje vlade so srečno premagane. Parlamentarne življenje poteka v svojem normalnem pravcu. Narodna skupščina je prvi pot po vojni odobrila povečanje neposrednih davkov, ki prinašajo državi 500 milijonov Din dohodkov in spravljajo s tem državni proračun v ravnotežje. Jasno je

potem, da je treba vzrokov za padec dinarja iskati izven mej naše države. Ministru se zdi, da je treba iskati vzrokov v dogodkih v Nemčiji, predvsem pa v tem da je Nemčija odpovedala izplačevanje reparacijskih obveznosti. Minister je primerjal tedaj francoskega in belgijskega franka. Ugotovil je, da je francoski frank padel, dočim je dinar poskočil. Francoski frank je dne 1. jan. 1923. notiral 88.20 centimov, dne 17. avgusta pa samo še 80.45 cent. švicarske valute. Dinar pa je veljal 1. jan. 5.50, danes pa velja 5.85. Omenil je, da je francoski frank padel za četrtno svoje vrednosti. Dinar pa ne samo, da ni nič izgubil, ampak se je v gotovi meri celo popravil. Pripomnil je, da je tudi rumunski lej padel od 3.10 na 2.45. Mi smo med tem na valutnem polju ostali zelo konstantni. Med tem časom se je v tem oziru v Nemčiji izvršila velika izprememba. Nemška marka je izgubila vsako vrednost. Danes velja v Nemčiji dolar 4 milijone mark. Katastrofa nemške valute je porazno vplivala tudi na nas. Dost je naših državljanov, ki so imeli nemške marke, s katerimi so mnogo izgubili. Razen tega je Nemčija nesposobna, kupovati mnoge naše proizvode.

Največja škoda, ki jo je povzročila katastrofa Nemčije, je ustavitev reparacij. Nemška vlada je naši državi, kakor tudi reparacijski komisiji naznanila, da s 12. avgustom ustavi sprejemanje novih naročil na račun reparacij. Ako je točna vest Wolfsovega urada, da se oddajanje premoga Italiji podaljša, tedaj bomo mi oškodovani na prvem mestu, za nami pa Rumunija in Grška. Zaradi tega je popolnoma upravičeno, da smo izjavili, da moramo prvi vložiti svoj najodločnejši protest proti nezvrženju mednarodnih pogodb s strani Nemčije.

STOJADINOVIČEV OPTIMIZEM.

Minister upa, da bo reparacijsko vprašanje povoljno rešeno. Po njegovem mnenju se finančno stanje stalno splojšuje. Čim se sestane narodna skupščina, sprejme najprej zakon o takсах, nato državni proračun, za tem pa novi zakon o davkih. Vse to bo vplivalo, da se redni državni dohodki zvišajo in da se državno gospodarstvo potom številna privede v red. Radi tega moremo mirno gledati na fluktuacije kurzov na borzi.

Vlada in Triglav

Prepared izletov Orjuna.

Beograd, 18. avgusta. p. Minister notranjih poslov dr. Stojadinović je izdal odredbo pokrajinski upravi v Ljubljani, naj preprovo Orjuna vsakršne izlete na Triglav. Ta naredba notranjega ministra je izjavila v vrstah beograjskih rodoljubov veliko ogorčenje, ker je radikalna vlada dopustila sramoto, da Italijanske čete prebajajo našo mejo in razobešajo svojo zastavo na našem ozemlju.

VLADA NA EVHARISTIČNEM KONGRESU.

Beograd, 18. avgusta. p. Nocoj je odpotoval v Zagreb na evharistični kongres minister ver dr. Janjič, ki bo po kongresu imel konferenco s škofski katoliške cerkve v naši državi.

Italijanska verzija o reškem sporazumu

SPORAZUM SE NI DOSEŽEN? — SPOR MED OBEMA DELEGACIJAMA.

Rim, 18. avgusta. j. «Tribuna» doznava iz Reke, da se v poluradnih jugoslovenskih krogih izjavlja, da leži glavni vzrok zastoj pri pogajanjih paritetne komisije v Rimu v tem, ker je prišel šef jugoslovenske delegacije dr. Ribaf na zadnji seji v spor s italijansko delegacijo glede vprašanja reške trgovine. Temu nasproti zatrjujejo na rimskih kompetentnih mestih, da ni med obema delegacijama nobenega spora in da napreduje delo paritetne komisije tako počasi le valed dejalne obravnave posameznih vprašanj. Pogajanja, ki so se ves čas vodila v prišrčnem tonu, niso za nedoločen čas prekinjena, temveč je nastala le kratka pav-

za, da bo imel dr. Ribaf priliko, posvetovati se s svojo vlado o temeljnih vprašanjih v Rimu doseženih sporazumov.

Vest o začetni ureditvi reškega vprašanja je še preuranjena. Pač pa si prizadeva italijanska vlada preskrbeti za Reko gospodarskih in finančnih odredb, ki bi omogočile obnovo prometa.

Brez ozira na gornje vesti je po informacijah vašega poročevalca skoraj gotovo, da bo dr. Ribaf odstopil, kar zopet potrjuje resničnost vesti o konfliktu s italijansko delegacijo. Tudi v italijanski delegaciji pride na mesto zastopnika Gentilija senator Scialoja.

Francoski odgovor Angliji izgofovljen

IZROČI SE V PONDELJEK. — FRANCIJA PRIPRAVLJENA OMILITI ZASEDBO PORUHRJA.

Pariz, 18. avgusta. a. Francoski odgovor na angleško spomenico bo že v ponedeljek dopoldne odposlan v London in najbrže še istega dne objavljen. Odgovor bo predvsem poudarjal, da bo Francija takoj omilila zasedbo Poruhrja, čim preneha Nemčija s pasivnim odporom. Komisija inženjerjev se spremeni v običajno kontrolno komisijo, vsi izgnani nemški železničarji in uradniki pa bodo repatriirani.

Berlin, 18. avgusta. j. Iz Pariza poročajo: Polnare je odposlal načrt francoskega odgovora Angliji v Bruselj, da bo belgijska vlada mogla zavzeti svoje stališče ter predlagati event. predloge. Tukaj se pričakuje besedilo belgijskega odgovora. Francija ima istotako pravico predlagati izpremembo. Oba odgovora se bosta odposlala v ponedeljek ali v torek

v London in se bosta nato objavila.

REPARACIJSKA POLITIKA AMERIKE

London, 18. avgusta. j. Državni departament Zedinjenih držav je dal svojim zastopnikom v zavezniških državah nastopne informacije o ameriški reparacijski politiki:

- 1.) Ameriška vlada je mnenja, da je najboljša pot za rešitev reparacijskega problema ponovna ocena plačilne možnosti Nemčije.
- 2.) Ameriška vlada bo dodelila odboru nemških strokovnjakov lastnega posvetovalca.
- 3.) Ameriška vlada si pridržuje pravico, da nastopi zaradi osiguranja svojih pravic glede zavezniških dolgov in kritja sedenbenih stroškov proti vsem sklepom, ki bi se event. storili v reparacijskem vprašanju v njeno škodo.

Gozdarski kongres v Ljubljani

Beograd, 18. avgusta. p. V ponedeljek 20. t. m. se v Ljubljani odpre tretja glavna skupščina jugoslovenskega šumarkega združenja. Predsednik kongresa bo baron Milan Turković, tajnik pa ing. Milan Marinović. Kongresa se udeležijo veliko število šumarjev iz vseh delov naše države, ki so večinoma danes odpotovali v Ljubljano. Od strani ministrstva šum se udeležijo kongresa načelnik Milorad Stanojković, Slavoljub Ilić, ministrski svetnik Zvonko Spengli, inšpektor Vukotić in Lujo Novak. Zelo verjetno je, da bo prisostvoval kongresu tudi minister šum Srakić, ki se sedaj mudi v Rogški Slatini.

KRALJEV POVRATEK NA BLEJ.

Beograd, 18. avgusta. p. Danes popoldne ob 16. se je kralj Aleksander vrnil v Topčider, odkoder je takoj odpotoval na Blej, kamor prispe jutri popoldne.

PRED OBČINSKIMI VOLITVAMI V SRBIJI.

Beograd, 18. avgusta. p. Zanimanje za jutrišnje občinske volitve v Beogradu je doseglo vrhunec. Ves Beograd je prepleten s plakati. Radikalci se poslužujejo najsrmatnejših sredstev. Sinoči so razširili falzificirane letake, v katerih pozivljajo zastopniki meščanskega bloka, naj glasujejo za radikalce.

Radikalci so odposlali avtomobile v vsa kopališča in letovišča, da pripeljejo v Beograd k volitvam njihove pristaše.

OMLADINSKI SPOPADI V NOVEM SADU.

Novi Sad, 18. avgusta. r. Nocoj okrog polnoči je prišlo do krvavih spopadov med Orjuno in Srnao. Omladinici so navali v viračne ulice, kjer se je razvila srdita bitka. Streljali so se z revolverji in je bilo pri tem ranjenih več oseb. Ojačena policija je preprečila nadaljne spopade in aretirala 12 omladincev, ki so bili obsojeni na 14 dni zapora in na izgon iz Novega Sada. Policija je strogo prepovedala omladincem nošnjo uniform in znakov.

MASARYK POSETI BEOGRAD IN BUKAREŠTO.

Praga, 18. avgusta. s. «Narodni Listy» poročajo, da bo predsednik Masaryk prihodnji mesec obiskal Beograd in Bukarešto.

Zasedanje Zveze narodov

Naša delegacija.

Beograd, 18. avgusta. r. Za bližajočo se zasedanje Zveze narodov je določila vlada sledečo delegacijo: dr. Ninčič, dr. Laza Marković, Miljutin Jovanović, poslanik v Bernu in kot ekspert: profesor zagrebškega vseučilišča dr. Stranicki in narodni poslanec Vaso Jovanović.

Naša delegacija ne bo samo sodelovala pri razpravah, ampak tudi sama predložila Zvezi narodov v rešitev gotova vprašanja.

Zasedanje Zveze narodov prične v petek 21. t. m. in bo trajalo do ponedeljka 31. septembra. Predsedoval bo japonski član Iliji. Dosedaj sta prošili za sprejem v Zvezo narodov na novo Iraka in Abecanija, pričakuje pa je, da bo storila isto tudi Turška, čim ratificira angorska skupščina lausnansko mirovno pogodbo. Eden izmed najvažnejših predmetov, o katerih bo razpravljala Zveza narodov, bo predlog o razoroženju in garancijska pogodba, ki bo omogočila državam vojaško razoroženje.

MALA ANTANTA IN VERZAJSKA POGODBA.

London, 18. avgusta. j. Diplomatski sodrnik «Daily Telegrapha» izjavlja, da so pregovori med Anglijo in Francijo glede uporabe versailleske pogodbe pri poruhrski akciji napotile tudi druge države, da se pričele razmišljati o interpretaciji mirovne pogodbe. Tako je Mala antanta pri predlogu reparacijskega posojila za Madžarsko zahtevala, da dobi v medzavezniški kontrolni komisiji v Budimpešti svojega zastopnika. Členi 133 do 139 trianonske pogodbe določujejo, da naj bodo v kontrolni komisiji zastopane samo zavezniške in asociirane velesile, kar pa ne izključuje, da ne bi bili med osebom komitije tudi častniki drugih držav. Javno mnenje je na strani Male antante.

Inozemske borze

18. avgusta.

CURIH. Berlin 0.000185, Newyork 558, London 25.23, Pariz 80.50, Milan 28.67, Praga 16.175, Budimpešta 0.0825, Bukarešta 2.40, Beograd 5.80, Sofija 4.50, Varšava 0.0025, Dunaj 0.007775, avstrijske šigoseane krone 0.0078.

DUNAJ. Borza ni poslovala.

BERLIN. Borza ni poslovala. Vsed nevlite je bila pozno zvečer zveza z Dunajem in Prago prekinjena. Zato nismo mogli pravočasno dobiti ostalih borznih poročil.

Radić v Londonu

Blakna štampa, ki je doslej s prikrito nevoljo mrmrala na bujne vesti o Radićevem begu in jih vmes demantirala, pričenja zdaj operirati s težkimi kanoni in oznanja konstantiranemu radićevstvu razodetje o velevažnosti Radićeve poti v — London.

«Jutarnji list», ki je pred par dnevi proglasil vse, tudi sodnijsko ugotovljene podatke o Radićevem pobegu za izmišljotino in pomirjevalno zatrdil, da skriva Radić svojo glavo v neiztakljivem kraju znotraj granic svoje republike, prinaša v petkovi številki bombastično informacijo: Radić se bliža Londonu v veliki misli. Nekateri angleški parlamentarci, zalutani zaradi za hrvatsko vprašanje po poslednjih člankih v raznih angleških revijah, so pozvali Radića, da pride v London in da na posebnem sestanku osebo poda izjavo o stanju stvari... Včeraj pa javlja: Preko Dunaja in Berlina je v petek dospel Radić v Hamburg. V Londonu ga pričakujejo vsak hip, kjer bo pred forumom najodličnejših britanskih državljanov predaval o položaju na Hrvaškem. Po predavanju bodo sledile zaupne konference s službenimi visokimi diplomatskimi osebnostmi, ki odkrito izjavljajo, da ima Velika Britanija velike interese na Balkanu in da zato ne more neaktivno motriti razvoja razmer na Hrvaškem. Radić potuje v London s diplomatskim potnim listom, ki mu je bil izročen na Dunaju in ga stavlja pod zaščito mednarodnih diplomatskih odredb in običajev.

Tako se torej razkriva velika skrivnost, toda razkritje prihaja malo preveč drzno tudi za največje lahkovrnežare. Pred dnevi še demantiji in celo intervjuji z Radićem, danes pa že bluff o »pozivu visokih angleških osebnosti« in o »Radićevi misli«. Kdo bo verjel tej nesmiselni bajki? Kvečjemu primitivni purgar, ki mu je deviza <Zna Radić, šta radiš vsa politična konfesijska. Sam <Obzor> se sramuje objaviti gorenjo <London-sko depešo> in <Hrvat> je nespretno vpleta med svoje kolone. Kanon <Jutarnjega lista> je torej izstrelil slepo.

Pa če bi vest bila tudi resnična — ne bi ji mogli ugovarjati. Kdor pozna Radića, kakršen je, bi le iskreno privoščil kakemu angleškemu lordu-posebniaku, ki morda še iz političnega sporta goji interese za <hrvatsko vprašanje>, da si da enkrat osebno prezentirati Radićevo osebnost, nabubiti si ušesa s plazom njegovih protislovij in opijuvati si lice in beli naprtnik... Za vekomaj ga bodo minile simpatije do seljaškega tribuna.

Da izpopolnimo <utumanjanje> o Radićevem begu, evo še obolus beograjske <Republike>, ki meni: <Beograjski tisk alarmira Radićev odhod iz Zagreba kot velik dogodek ter ga obeležuje kot njegov beg. Mi vidimo v tem le, da postoji pogodba med Radićem in Radićem. Ko je bil sporazum dosežen, je dispoziციjski fond odprl svoje kase in izplačal Radiću kilometražo in dnevnice za ves čas bivanja v inozemstvu. Rok odsotnosti je gotovo predviden in se ne sme končati preden radikali ne izvršijo programa svoje-ga dela v parlamentu. Kdor pozna Radićevo poblepnost po denarju (osebito sedaj, ko so prestali prihajati dolarski prispevki iz Amerike) in Radićevo taktiko: <Sve ču gi kupim> — mora verjeti, da imamo prav.>

Da je Radić res nameril svojo pot v London, to potrjuje tudi vlada. Šel pa je moledovat za lastno vsiljivostjo in pod pretezo, da mu v Jugoslaviji gre za glavo. Torej je le pobegnil s strahom pustolovca. Njegov beg je simptom notranjega preokreta, čiščenja, ki polagoma narašča. Radić ni nikoli bil politični subjekt, temveč objekt, igrača svoje nature in povojnega vretja. Naj se naše notranje razmere razvijajo v katerokoli smer, eno ostane izven dvoma in problema: enotnost države! Prešibak je kak Radić, da bi jo omajal v temelju, pa makar tudi z vzdvi-gom iz Londona.

Uspehi mariborske razstave

Maribor, 18. avgusta.

Na mariborsko industrijsko - obrtni fizio bi je obisk trajno dober. Doslej so še vsi razstavnici dnevi v vsakem oziru zadovoljivi. Le četrtkov dež, ki je neprestano lil, je zadrževal obiskovalce. Doslej so našli vseh posetnikov iz najrazličnejših krajev že skoro 20.000, kar je za mariborske razmere in pričakovanje prirediteljev zelo mnogo. V prometnem oziru pa je današnja sobota, ko je v Mariboru običajen tedenski sejem, najboljša. Prišli so zlasti gospodarski krogi s Ptujkega polja in iz Dravske doline, pa tudi iz oddaljenejših krajev, celo precej Dalmatincev, ki se udeležijo evharističnega kongresa v Zagrebu. Nadalje je došlo precej Srbi-jancev, zlasti gostov iz Rogaske Slatine. Med odličnimi osebami je omeniti dr. Lenca, sedaj advokata na Reki, bivšega delegata na mirovni konferenci v Parizu. Na razstavišču so se ves dan živahno sklepale kupčije in večja nabavna naročila pri obrtnikih kot industrije; celo na umetniški razstavi Grohar je bilo prodanih že dokaj slik. Posebno pozornost kupujočih vzbujajo nove industrije, ker proizvajajo blago, ki ga sicer v Jugoslaviji še ni dobili ter z njim tako po kakovosti, kot tudi po cenah uspešno konkurirajo. Z enakim uspehom razstavljajo inozemske trdve blago, za katero pri nas še sploh nimamo tovarne. Luskurijozni paviljon restavraterev, kavarnerev in elastičarjev med zelenjem dreves in

bujnega cvetja vrtnarske razstave nudi udobno bivanje na razstavi domačinom in tujcem posebno ob popoldanskem soncu in večernih urah, ko svira godba. (V interesu stvari apeliramo na odbor, da z vsi strogošjo prepričljivo odiranje. Včasih nastajajo pri plačah horendne cene.) Častno nadzorno službo opravljajo obrtniki, industrije in inteligentni iz razstavnega odbora sami. Tudi agilni predsednik ravnatelj Križnič, ki si je vzel kar dopust radi razstave, je stalno na razstavišču, vedno polnih rok dela z informacijami in nasveti. Te dni se vrši na razstavišču tudi velika veselica v prid ženski bolnici v Mariboru. Na zagrajenem delu Prešernove ulice pripravljajo v to svr-ho veliko domačo plesišče in druge atrakcije. Sploh je za razvedrilo za-dostno preskrbljeno.

Nova izvozna carina nova draginja

Homogena radikalna vlada nas je ravnokar osrečila z novim sklepom, ki podpira in povečuje že itak neznosno draginjo. Tako ob svojem nastopu je sedanja vlada učinila vse akcije za pre-skrbo pasivnih krajev in za pobiranje draginje. Napovedana akcija, ki naj bi stremela za tem, da se dvigne tečaj našega dinarja, se je izjalovila, radi česar je val draginje prizadeval celokupnemu prebivalstvu vedno nove udarce.

Nedavno smo poročali, da namerava radikalna vlada povišati naše železni-ske tarife za 100 odstotkov. Povsem raz-umljivo je, da bo to povišanje železni-skih tarifov zopet neugodno vplivalo na cene. Prizadeta bo v prvi vrsti Slove-nija, ki je primorana vvažati velike ko-ličine moke iz Vojvodine.

V najnovejšem času je radikalna vla-da pričela prenavljati tudi naše izvozne carine. Letošnja žetev je obrodila prav dobro in povsem upravičeno je bilo upa-nje, da bodo cene najpotrebnejših živil v kratkem času padle. To pa ne bi bilo po volji sedanji vladi, ki stoji v ozki zvezi z vojvodinskimi veleposelniki in izvozniki. Da bi preprečila eventualno padanje cen živil, posebno moke in ma-sti, je vlada, kakor smo že poročali, ne-posredno pred letošnjo izvozno sezono zmanjšala izvozne carine in sicer pribli-žno za polovico. To pomeni, da bodo pri nas cene živil vsaj za toliko višje, za kolikor se je zmanjšala izvozna carina.

Bodoče izvozne carine bodo sledeče: pšenica 30 Din, pšenična moka 25, ko-ruza 20, rž 30, koruzna moka 20, ržena moka 20, ječmen 20, zдроб 20, mast 300, mesni izdelki 100, in svinjsko sveže me-so 100 Din za 100 kg. Za izvoz živih svinj se bo plačalo 300 Din za komad in za izvoz zaklanih svinj 150 Din za 100 kg. Carine prost bo izvoz svežih sliv, svežega govejega in ovčjega mesa, otrobov, oslov in mezgov. Ostali tarifi ostanejo neizpremenjeni.

Politične beležke

Obtožencev zagovor je vselej slab, kadar obtoženi dobro ve, da je kriv. Tudi <Slovenec> se je oglasil in bi rad z visokega odgovarjal na naš uvod-nik o katoliškem shodu v Ljubljani. Tru-di se dokazati, da je ta shod čisto ver-ska prireditev, prav čisto nič političnega. Seveda, <z višjega stališča> se bodo že tudi nekoliko pečali s politiko, ker — saj popolnoma odgovarja njihovim načelom, da se pečajo z javnimi zadevami in si zanje dajejo smernice na — katoli-skih shodih. <Javnega pomena bodo ti shodi vsekakor — za stanovsko življe-nje, za pridobitno udejstvovanje, za od-nošaje napram vladi, državi, drugim na-rodnom itd.> No torej! To se pravi, da koncem svoje polemike <Slovenec> pri-znava, da je takozvani Katoliški shod le shod politične stranke, kakor so bile po-prejšnje takšne prireditve in kakor je jasno vsakomur, le morda naši vladj ne. Če bi imela enak shod n. pr. socialna demokracija, bi bilo to seveda vse kaj drugega, ker ni — katoliške etične po-dlage, je li?

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavšič. Me-sto, da bi <Slov. Narod> priznal, da je ustrelil železničarjem v hrbet, skuša de-bato raztegniti, samo da bi zabrisal pravo sled. Tako je prišel tudi na g. Plavšiča, ki ga sedaj naenkrat očita sloven-skim demokratom. «Slov. Narod» sam najboljši ve, da je prišel g. Plavšič za pomočnika ministra financ kot <strokov-njak>. Za «Slov. Narod» je naravnost fa-talno, da sedaj operira s Plavšičem, ker je bil baš on tisti, ki je Plavšiča na vse pretege hvalil kot izvrstnega strokovnjaka. Treba je vzeti le lanske številke «Slov. Naroda» od 2. oktobra naprej — tedaj je imel g. Plavšič v ljubljanski Tr-ževski obrtni zbornici svoj ekspozé — v roke, da se vidi kako usiljivo je «Slov. Narod» pozdravljal Plavšiča. Delal je to takrat iz zlobnega nasprotstva proti de-mokratskemu finančnemu ministru, ki je bil minister kot politik. Samo ljudje, ki pozabljajo kaj so pred par meseci pisali, ali pa ljudje, ki mislijo, da je ves ostali svet glup, lahko pišejo v zvezi z <žele-zničarsko militarizacijo> take plavšičar-je kot jih sedaj piše «Slov. Narod» o Plavšiču. Čudimo se le, da ni še «Slov. Na-rod» napisal, da je sedel g. Plavšič v načelstvu JDS in da je finančral z va-lutnimi spekulacijami tudi <Jutro>. Ako bi «Slov. Narod» še to napisal, bi vsaj do-segel rekord v obrekovanju in bi sloven-ska javnost imela v rokah en dokaz več za nemoralnost in nepoštenost onega ne-značajnega, ki insinirira v «Slov. Na-rod» članke te vrste, istočasno pa s svo-jo masko predstavlja — narodnega pr-voboritela. Daleč so padli «Slov. Na-rod» in ljudje, ki stoje za njim.

«Slov. Narod» in g. Plavš

V deželi solnca

I.
Na smrtni postelji ljm je rekel oče: „Stopite k meni, moji sinovi, Ivan, Luka, Matevž, da čujete mojo poslednjo voljo.“
In pristopili so k njemu vsi trije sinovi.
In oče je rekel prvemu sinu: „Ti, Ivan, vzemi iz omare moj meč! Če ga boš znal v življenju prav rabiti, ti bo v srečo. To je tvoja dedščina.“
Ivan je segel očetu v roko: „Hvala Vam, oče! Meč je zdaj moj.“
In oče je rekel drugemu sinu: „Tebi, Luka, dajem svojega konja. Če ga boš znal v življenju prav rabiti, ti bo v srečo. To je tvoja dedščina.“
Luka je segel očetu v roko: „Hvala Vam, oče! Konj je sedaj moj.“
In oče je rekel tretjemu sinu: „Tam v kotu sloni moja popotna palica. Tebi jo izročam, Matevž. Če jo boš znal v življenju prav rabiti, ti bo v srečo. To je tvoja dedščina.“
Matevž je segel očetu v roko: „Hvala Vam, oče! Popotna palica je zdaj moja.“
In še ljm je rekel oče: „Ne bodite žalostni, sinovi moji, ker vam nisem zapustil bogastva! Največje bogastvo tiči v vas samih, v vaših srcih; kadar ga bo dvignil in razdelil, bo osrečil ne le samega sebe, marveč ves svet.“
To je rekel oče in je umrl.

II.
Ko so pokopali sinovi očeta, so zakleli hišo in se zbrali pod lipo sredi vasi. Ivan opasan z mečem, Luka na konju, Matevž s popotno palico v roki.
Prvi je izpregovoril najstarejši sin Ivan: „Z mečem si hočem osvojiti svet! Moje srce bo srečno šele tedaj, ko mi bodo podložni vsi narodi, kar jih živi pod solncem. Slava — to bo moja sreča. Ustvaril si bom deželo solnca, kjer bom kraljeval samo jaz.“

Drugi je izpregovoril srednji sin Luka: „Konj je uren kakor ptica. Z vsega sveta si hočem nagrabiti zlata in srebra ter ga znositi na kup. Zgraditi si bom dal zlati palačo, sedel bom na zlatem prestolu in živel kakor v raj. To bo moja dežela solnca, zlato in srebro, katerih kralj bom samo jaz.“
Tretji pa je izpregovoril najmlajši sin Matevž: „Ne z mečem, ne s konjem se ne more meriti moja popotna palica, pa vendar ne menjam z vama, brata. Kakor hrepenita vidva po slavi in bogastvu, kakor si želite sreče le samo zase, tako želim osrečiti jaz ne le samega sebe, marveč ves svet. Ves svet bodi dežela solnca, kraljica v njej ljubezen!“
In lipa ljm je zašumela v slovo. Ivan z mečem na desnici, Luka na konju na levo. Matevž s popotno palico v roki po sredi.

III.
Vas je bila prazna, ljudje na polju. Sredi polja je obstal Ivan, dvignil svoj meč proti solncu in govoril: „Glejte moj meč, ljudje! Očetov blagoslov je z njim, sreča je z njim. Sužnji ste bili doslej, ljudje, ta meč pa vas bo odrešil. Kdor hoče prostost — z menoj, da si ustvarimo deželo solnca!“
In ljudje so zavriskali: „Vsi hočemo prostosti — nič več ne bomo bili sužnji. Pozdravljen, naš odrešenik! S teboj pojdemo v deželo solnca!“
In popustili so pluge, oborožili se z motikami in kosami ter hiteli za Ivanom.
Vas za vasjo, polje za poljem — meč bleščoč v solncu, ob meču Ivanov glas: „Glejte moj meč, ljudje, sužnji, meč, ki vas bo odrešil! Z menoj v deželo solnca!“
In iz vseh vasi, z vseh polj so vreli ljudje z motikami in kosami. „V deželo solnca!“
Vojska narasčajoča, s hribov v doline hrumeča, iz dolin na ravnine deroča. Kakor blisk do sleherne koče, do slehernega trpina: „V deželo solnca!“ In

iz črnih podzemskih rogov in iz zakajenih tvornic, iz trgov in iz mest — za Ivanovimi koraki pljuskajoča povodenj dežele solnca željnih ljudi.
In kakor se izlivalo vse reke v morje, tako se je izlila od vseh strani sveta Ivanova vojska na najširšo zemeljsko ravan, kjer so jo že čakali zapušteni kralji in cesarji s svojimi četami.
Tri dni in tri noči je trajal boj.
V zlatozorju četrtega jutra, ko so ležali vsi kralji in cesarji z odsekanimi glavami v mlaki svoje krvi sredi bojišča in so bile vse kraljevske in cesarske čete do zadnjega vojščaka v zemljo poteptane, je ponesla prepevala množica Ivan na v mesto in ga izvolila za kralja vseh ljudi, vseh narodov, za kralja vsega sveta.
In Ivan je rekel: „Glejte, ljudje, zdaj smo si ustvarili deželo solnca!“

IV.
Luka je vihral na svojem konju čez hrib in plan in zašel v mračnem gozduju med razbojnike. Razbojniki so ga pogostili, potem pa so ga odvedli s seboj v najglobljo votlino in mu razkazali konce in v roče z nagrabljenim zlatom in srebrom.
Luka pa se je samo nasmehnil: „Vse to ni nič, prijatelji! — kapljica v morju! Glejte mojega konja! Očetov blagoslov ga spremlja. Če hočete zares deželo solnca, kjer bo zlato in srebro zatemnilo solnce samo — z menoj!“
In takoj so se dvignili razbojniki: „Vsi hočemo še zlata in srebra, vsi deželo solnca! Ti si od sedaj naprej naš poglavar, naš vodnik — zaukazuj, vodi nas!“
Vsi na konjih, Luka v ospredju. Vsi vriskajoči, Luka v ospredju z iztegnjeno desnico: „V deželo solnca!“
Kamorkoli so pridrevli, do kakršnihkoli razbojniških jam in potepuških brlogov so se priključili, povsod je grmel poglavarja Luke glas: „Po zlato in srebro — z menoj! De-

želo solnca si bomo ustvarili!“
In iz vseh jam in iz vseh brlogov na konje švigajoči razbojniki in potepuhi so drli za vabljivim glasom.
Ves svet so poplavalili urni jezdec, grablji zlato in srebro in izginjali težko obloženi na konjih v najtemnejše goščavje, v najbolj skrit brlog, ki si ga je izbral Luka za svoje prebivališče. Tako so grablji in znašli na kup leto in dan. Ko je bil kup tako velik, da je v njegovem besku obledelo solnce, so se vrnili in sezidali zlato palačo. Sredi najlepše dvorane so postavili zlat prestol, na prestol pa so posadili Luko.
In Luka je rekel: „Glejte, ljudje, zdaj smo si ustvarili deželo solnca!“

V.
S popotno palico v roki je romal Matevž iz domače vasi po dolini in se pogovarjal s ptici, ki so žvrgoletle po drevju. Če je srečal zajca ali srno, se jima je dobrohotno nasmehnil, kakor se nasmehne prijatelj prijatelju, potem pa je pospešil svoje korake.
Čudno se je zdelo Matevžu, da je svet tako prazen. Kakor rumena buča, ki zraste zato, da jo pojedó svinje, a ne da bi se kdo po njej sprehajal. Nikjer nobenega človeka. Ceste so samevale, hiše ob cestah so bile zaklenjene, okna zagrnjena. In jablane, med hišami raztresene, so pošumevale tako skrivnostno...
Dolgo je romal Matevž. Pa se je posvetila pred njim široka reka — mod obrežnimi jelšami, pred napol podrtó kočo, pa je sedel starec z dolgo sivo brado in se solnil.
Matevž je legel na trato poleg starca in vprašal: „Kako to, da se je svet tako izpraznil? Ali so vsi ljudje pomrli?“
Starec je pokazal z roko v daljavo: „Šli so... vsi so šli... v deželo solnca... Samo jaz sem ostal, starec, ki ne verujem nikomur več razen svojemu srcu. Tu čakam, da me reši in odreši smrt...“
Matevž je poskočil:

„Zdaj vem, kaj se je zgodilo, zakaj so vse ceste tako prazne! Saj smo se odpravili v svet, da si ustvarimo deželo solnca... In Ivan in Luka sta bila hitrejša od mene... Starec, ti pa nikar nič ne žaluj, ker si ostal sam. Vsi tisoči in in tisoči, ki so šli iskat dežele solnca, se bodo vrnili, razočarani in potrti. Ti, starec, ki nisi veroval vabljivim besedam, boš vriskal pa še ob zadnji uri, ker deželo solnca imaš sam v svojem srcu. Tu pri tebi bom ostal, tudi jaz ubog in zapuščen, samo z ljubeznijo v srcu, dokler se ne povrnejo ljudje, zapeljani in ponižani, da jih potolaži in dvigne moja ljubezen.“
In Matevž je objel starca.

VI.
Ko je postal Ivan kralj vsega sveta in je dan za dnem poslušal, kako mu prepevajo narodi čast in slavo, se je sila naplnil. Slava ga je tako prevzela, da sam ni vedel, kam z njo. Vozil se je v začetni kočiji, okrašen s srebrnimi zvončki, ljudje so padali predenj in ga molili, on pa je snoval na tistem tisoč črnih načrtov. Kdor ni uklonil pred njim kolena do tal, je poplačal to predrznost s svojo glavo. Še nikoli niso živeli rablji na svetu tako dobro kakor takrat.
Seveda so se ljudje naveličali tega njegovega vladanja. Vsem narodom so se pričele odpirati oči — spoznali so, da so zašli v past, da si niso ustvarili dežele solnca, marveč deželo najhujšega suženjstva. Vsi tisti, ki so nekoč drveli za Ivanom kakor za svojim odrešenikom, so se zdaj zarotili proti njemu in sklenili, da ga ubijejo. Opolnoči so vdrli v kraljev grad ter z bakljami v rokah hoteli v Ivanovo spalnico. Le z največjo zvižaco se je posrečilo Ivanu, da jim je odnesel pete.
Bežal je Ivan naravnost domov. Tam se je zaklenil v hišo svojega rajnega očeta, zleknil se od strahu in od boga bolan na posteljo ter premišljeval o hudobiji sveta in o minljivosti slave.
(Konec prih.)

Na drobno in na debelo
začne prodajati
EMAJLIRANO POSODO
po konkurenčnih cenah od 20. avgusta t. l. dalje
„FORTUNA“
Krekov trg št. 7 Ljubljana Krekov trg št. 7
(poleg Mestnega doma). 4293

Razglas. A 219/23
Na predlog dedičev se bo s sklepom okrajne sodnije Laško z dne 29. julija 1923. dovoljena
prostovoljna javna dražba
v zapuščino Mihe Majcena v Rimskih toplicah spadajočega posestva
plošt. št. 132 kat. obč. Belo, vršila na licu mesta v Rimskih toplicah h. št. 36
dne 26. avgusta 1923. ob pol 3. uri popoldne.
Posestvo obstoji iz stavb. parc. št. 248 pritlična hiša št. 36 v Rimskih toplicah s površjem 86 m² in zemlj. parc. št. 1050/3 njiva, sedaj s sadnim drevjem zaraščen travnik s površjem 137 m² in št. 1050/2 gozd, sedaj pašnik s površjem 691 m².
Izključna cena znaša 70.000 K in se pod to ceno posestvo ne prodaja. Vsak dražitelj mora pred pričetkom dražbe položiti kot vadij 10 %, izključne cene, toraj 7000 K v gotovini ali hranilni vlogi v roke sodnega komisarja.
Na posestvu vknjiženim upnikom ostanejo njih zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno pridržane.
Dražbo predlagajoči dediči si pridržijo pravico najvišji ponudek v 14 dneh sprejeti ali odkloniti.
Drugi dražbeni pogoji se morejo med navadnimi uradnimi urami pogledati v pisarni sodnega komisarja.
Laško, dne 13. avgusta 1923.
Avgust Drukar l. r., notar kot sodni komisar.

Naročajte, čitajte in razširjajte
dnevnik „JUTRO“!

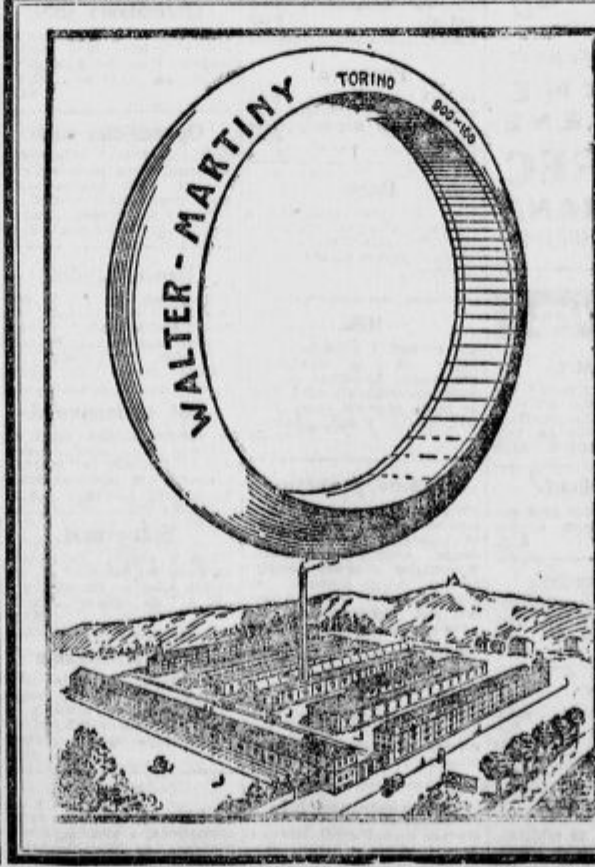
Zobar - Dentiste
Avgust 4281
Klemenčič
Privoz 3
zopet ordinira.

Šent-janski premog
se dobiva po ugodnih
cenah v vsaki množini.
Prodajni uraj šentjanskega
premogokopa v Ljubljani,
Krekov trg 10. 1st

Čebelarji!
Ponudite vsako količino
čebelnega voska
H. Benigar
agentura in komisija
Beograd, Grcbijska 4

Opel - Auto
4sedežni, v zelo dobrem
stanju, se radi pomani-
kanja prostora
ceno proda.
Ogleda in vpraša se v Fran-
čiškanski ulici št. 4, na
dvorišču. 4280

Dvoriščni lokal
z elektr. razsvetljavo in telefonom
na najprometnejši ulici Maribora
ležeči, zelo pripraven za tovarniško
zalogo, kakor tudi za vsako drugo
podjetje, se ugodno proti odškod-
nini odda. — Dopise sprejme pod
„Lokal 5“ oglasni zavod Vorsič,
Maribor, Slomškov trg 16. 4259

V Interesu vseh jugoslovanskih
trgovcev je, da posetijo
VI.
vzorčni velesejem v Pragi
od 2. do 9. septembra 1923.
Znižana vožnja na češkoslovaških
in jugoslovanskih železnicah.
Pojasnila daje:
Češkoslov. konzul, Ljubljana, Breg 8,
in ALOMA COMPANY
Anončna in reklamna družba z o. z.
LIUBLJANA: Kongresni trg 3. BEOGRAD: Sremska ul. 9.

!! Medjimurski konji !!
Poltežki in čisto težki konji in kobile za vprego in odgoj za
gospodarstva in tovarne stoje stalno za prodajo pod naj-
kulantnejšimi pogoji pri
E. VAJDA veletrgovina s konji ČAKOVEC
Medjimurje (Jugoslavija).
Brzjavlj: Vajda Čakovec Telefon Interurb. 59, 4

„Svetla“
Telefon št. 588 d. d. Telefon št. 588
Ljubljana
CENTRALA:
RIMSKA CESTA št. 2 HILŠERJEVA UL. št. 5
PODRUZNICE:
DUNAJSKA CESTA št. 20 MESTNI TRG št. 25
Maribor Zagreb Beograd
Tovarniška zaloga polnogumijastih obročev,
pneumatike in vsake vrste tehniških gumijevih cevi,
auto-delov in vsakovrstnega auto-materijala.
Na razpolago
stiskalnica za montiranje polnogumijastih obročev.
Velika zaloga elektro-materijala.
Zastopstvo svetovnih tovarn.
Solidna in točna postrežba. Cene brez konkurence.

Veliki inkvizitor

Ljubezenski roman iz najsramotnejše dobe človeške zgodovine.

XXV.

Zarotniki.

Neke noči sta se vrnila Ivan Avilski in Estevan v Seviljo.

Oba oblečena kot menihi prosjaka sta prišla po velikih ovinkih končno v apostolovo hišico v parku tik Gvadalkivira. Zagorela, močno shujšana, oba z brado, ki je bila divja in negojena, vsa prašna, in silno utrujena.

Ko sta se skupala v reki, sta šla spat. Treba jima je bilo najprej počitka. Zavedala sta se, da bosta posej prav posebno potrebovala telesne moči. Niti luči nista prižgala, nego v temi zlezla na ležišče.

Naslednjega jutra, še predno so prišli prvi gostje v Buena Ventura, je šel Ivan Avilski iskat Culevrino. Zajokalo je dekle, ko je zaglegalo apostola:

«Kolik nesreča!» je vzdihovalo. «Vse je izgubljeno, ako se ne zgodi čudež. Grof Argoso na torturi in na pol mrtev — sennorita Dolores v ječi sv. oficija...»

«Kako je to mogoče, za Boga?» se je prestrašil apostol in pobledel. In Culevrina mu je povedala, kar se je v Sevilji zgodilo medtem, ko sta bila z Estevanom v Madridu.

«Poslajte takoj po Manolino!» je dejal apostol in se potrj vrnil na svoj dom. Težko je povedal kar je zvedel. Estevan, mladenič najmočnejše volje, je begal obupan po apostolovi sobi; potem se je molče umaknil v svojo spalnico in se razjokal.

«Ubogi oče! Ubožica Dolores! Zakaj me nisi hotela poslušati in pobeigniti od tod? In jaz, nesrečnik, sem vaju ostavil sama v tem peklu!» je jekal. «Kaj storiti? Ako podlec Arbues sedaj na kraljev ukaz izpusti očeta, kako

osvoboditi Dolores? Kaj se je zgodilo z njo? Oh, strašna misel! — ali je še čista? Ni mar postala posiljena žrtev kakor opica pohotnega inkvizitorja? A kaj potem? Ali je vredno živeti? Begal je gor in dol, ihtel, ječal, stiskal pesti, klet in molil.

Tedaj ga je poklical apostol. Dospel je Manolina.

Oblečen kot kmet, zarjavel in prašen, se je globoko poklonil Estevanu in prosil:

«Mar mi morete odpustiti? Zdaj imam svojo mulo, prinašam ž njo v mesto sadja in zelenjave ter zalagam Cocovo krčmo. Zaslužim in imam lahko vest.»

«Dokazal si, da si sposoben tudi poštenega dela,» je dejal apostol. «Vztrajaj in naša skrb bo, da postaneš svoj gospodar, a Culevrina tvoja zvesta gospodinja.»

Molče mu je podal Estevan roko, a Manolina je poljubil.

«Pripravljaj kar veš!» ga je pozval Estevan in Manolina je povedal vse.

Ko pa je pravil o p. Jožefu, kako je rešil Doloro in poskrbel zanjo, da je imela povsem varno pribežališče pri gospe Juan, kako jo je pod Cocovim vodstvom odvedel v ječo k očetu ter dal ondi grofu rane izmiliti in povezati, kako je rešil iz ječe in samostanskega zapora osmero v omami onečaščenih gospa in desetero osramočenih sevilskih gospodov, kako je zabranil v zadnjem hipu nad Doloro nameravani pohotni zločin Petra Arbuesa in kako zdaj samo čaka ugodnega trenutka, da Doloro reši iz ječe kesanja... ko sta slišala Ivan in Estevan vse to in še marsikaj, sta strmela in nista mogla razumeti.

«Kdo je ta dominikanec, ta ljubljeneec in oproda inkvizitorjev? Čemu dela vse to? Odkod njegove simpatije za Doloro in grofa? Angel v satanovi službi? Svetnik v oblačilu inkvizitorjskih rabljev? Kakšna zagonetka!» sta ugibala in vpraševala, a Manolina jima ni mogel odgovoriti.

Estevan pa se je umiril. In ko je dejal Ivan Avilski: «Zdaj treba energično delati!» — mu je Estevan pritrdil: «Torej začnimo borbo na življenje in smrt!» — Manolina pa je pristavil: «Gospoda, moje bodalo je še nabrušeno. Ukazujta!»

«Ali poznate dona Rodrigueza de Valera?» je vprašal Ivan Avilski.

«Prismojenca? — Poznam!»

«Dona Ximenes de Herrera?»

«Elegantnega fišfirča? — Poznam!»

«Pojdj torej in jima reci: Apostol vas kliče. Čas je tu — bliža se polnoč.»

«Razumem. In kam naj prideta?»

«Semkaj k meni nocoj ob enajstih. Naj prideta vsak zase!» je dejal apostol. «A pridi tudi ti!»

«Pridem!» — in Manolina je izginil.

Ves dan sta kovala načrt. Okoli 11. ponoči pa so se tiho odprla vrata in prišli so trije možje.

Prvi je bil mladi katoliški vitez, don Ximenes de Herrera v elegantnem kostumu Kabalercov. Ob njegovi desnici je stopal postaven prav zanikarno oblečen stariček. Njegov obraz in vse njegovo vedenje pa sta pričala, da je mož plemenitah po rodu in po duhu. Zdelo se je, da zanemarljivo svojo osebo le iz zaničevanja do vseh malenkostnih vnanjosti in iz nekakega vzvišenega cinizma, nikakor ne iz revščine. Poteze njegovega obraza so bile precej sirove, visoko, nagubano čelo, žive oči in čestokrat namrščene obrvi pa so izdajale, da je ta stariček mnogo raznižel in marsikaj prestal.

Bil je don Rodriguez de Valera, Slovek, ki je smel vsakomur povedati vso resnico v obraz. «Prismojenec» so mu rekli, a vedeli, da je bistra glava. V družbi je bil dobrodošel duhovit šaljevec in brezobziren zabavljevec; nihče mu ni ničesar zameril. Marsikdo ga ni natančno poslušal, ker ga niso smatrali za resnega.

«Vi tudi tukaj, don Estevan?» se je začudil don Rodriguez.

«Da, tudi jaz, don Rodriguez,» se je poklonil nesrečni Estevan.

«Ze celo večnost vas nisem videl. Dovolite, da vam predstavim mladega svojega prijatelja: don Ximenes de Herrera, plemenit Aragonec, ki je vesel, da se seznani z vami.»

Prisrčno so se pozdravili. Toda Rodriguez je hitro opazil Estevanovo malobesednost in bledoto njegovih lic.

«Kaj se je zgodilo?» je vprašal. «Zdi se mi, da imate hude skrbi.» je dejal očetoško ljubeznivo. «Govorite! Na razpoloženje smo vam.»

«V ostudnem stoletju živimo; zdi se, da so pravica, poštenost, značajnost in močnatost ogromni večini Spancev postali neznani pojmi,» je začel Estevan. «Recite rajši: Spancev današnje dobe so postale vse vrline dedov in pradedov španske vasi!» se je pošalil de Valero.

«Črv se skrivi, ako stopiš nanj... vsaka žival se brani, ako se ji dela krivica; Spanci pa se dajo oplenjati, onečaščevati, mučiti in moriti brez odporja!» je nadaljeval Estevan. «Zares, človeka bo kmalu sram, priznati, da je Spanec!»

«Spanija je pač telo brez glave,» je dejal de Valero. «Zvijajo se v bolečinah, ki jih jih prizadevata despotična vlada in cerkev, a ker so brez možganov, si Spanci ne znajo pomagati. Dajmo jim glavo nazaj in — vse se spremeni.»

«Meniška kuta je spravila podse skoraj vse Spance,» je rekel de Herrera. «Odstranimo to kuto in konec bo teme in smradu!»

V kot na tla je bil sedel Manolina in poslušal ponižno. Zdalj pa je dejal: «Vsekati treba, sennores, — pa prav nič drugega!»

«Tako se torej strinjamo vsi, prijatelji,» je izpregovoril Ivan Avilski, «in lahko govorimo naravnost.»

«Jaz govorim zmerom naravnost, zato me imajo za prismojenega,» je dejal de Valero. «Meni je ta moja prismojenost zelo všeč.»

«Sennores, grof Argoso je bil že na torturi in bati se je bilo, da ga umore,» je pripovedoval apostol. «Sennorita Dolores, njegova hčerka, je v ječi in prej ji največja nesreča: osramočenje. Najprej treba rešiti ta dva. Kar se tiče grofa Argosa, sva z Estevanom menda dosegla, da ga kmalu izpuste.»

«Oho! Kaj sta dosegla?» se je čudil de Valero.

«Kraljevski ukaz,» je dejal apostol. «Pravkar sva dospela z dvora v Madridu in sam kralj nama je izročil pismo na Petra Arbuesa.»

«Izvrstno! Ampak nobena kraljevska krona ni tako velika, da bi se ne povežila nanjo papeška tiara,» se je rogal de Valero. «Nad papežem in nad vsemi kralji pa je inkvizicija, ta resnični Bog na tem svetu.»

«Vi dvomite o moči Karla V.?» se je čudil apostol.

«Karel je tihi družabnik trdke Vatikana,» je odgovoril de Valero. «A hkratu je s krono in hermelinom livriran lakaj inkvizicije. Še manj! Karel je h naved in lažnik.»

«Za bogal!» so vzkliznili gospodje prestrašeni. «Naj bi vas kdo slišal!»

«Prismojenec sme govoriti kakor hoče,» se je strupeno zarežal stariček. «Verujte mi, da govorim istino! Karel vama je dal lastnorodno podpisano in s kraljevsko-cesarskim pečatom potrjeno pismo: Argosa je izpustiti! Ha-ha! Bržčas pa je takoj po vajinem odhodu poslal kurirja z drugim pismom: Smrt brezvercu, a meni vsaj polovico zaslužka! Tak je Karel.»

«Ha, to bi bilo izdajstvo!» sta vzkliznila obenem mlada kavalirja.

«Karel je že čisto dokazal, da je sposoben še hušjih, še podležjih reči, kakor izdajstva,» je dejal stariček. «Moji sivi lasje so doživeli marsikaj, kar se mi je, ko so bili še črni kodri, zdelo nemogoče. Zato vam rečem, don Estevan, zaupajte le vase, a kralju, ki je suženj popov, ne verjemite nikoli ničesar!»

(Dalje prihodnjik.)

Zaloga
in
samoprodaja
L. BARAGA,
Šelenburgova
ulica 6/I.
LJUBLJANA.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da izvršujem zopet krojaški obrt. Zagotavljam spricho svoje strokovne izkušnje popolnoma zadovoljiti vse cenjene naročnike. Sprejemam vsako krojaško delo, novo in staro, ter izvršujem naročila po najnižjih konkurenčnih cenah.

Se tople priporočam

Anton Yrbino,

4234

splošno modno krojaštvo,
Novi Vodmat, Zaloška cesta 36.

Graški velesojem 1923

Velesojem za blagovne vzorce
Velesojem za deželne prideleke

in

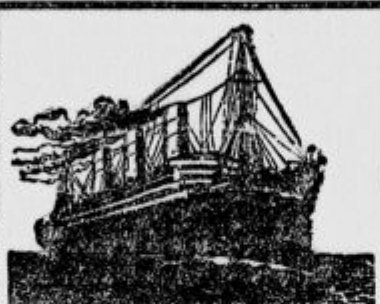
**razstava za požarobrambo
in rešilna sredstva**

od 1. do 9. septembra

4235

POJASNILA daje urad Graškega velesojma, Industriehallepark. Tel. Nr. 41-27

Proti izkazu lastnorodno podpisane sejmске legitimacije, ki se dobi za Din 40.— pri častnem zastopniku „Graškega velesojma“: **ALOMA COMPANY, LJUBLJANA**, Kongresni trg 3, dobijo posetniki 50 %, znižano pristojbino pri vstopu, razven tega pa se lahko tja in nazaj peljejo v brzo- in D-vlakih z navadno vozovnico osebnega vlaka. To velja od 31. avgusta za vsa dobo sejma do 10. septembra. Z legitimacijo je dovoljen poljubni vstop v sejmске prostore za ves čas velesojma.

Hamburg-Amerika Linija
in
United American Lines Inc.

Filijalka

Simon Rmetec, Ljubljana

Kolodvorska ulica šte. 26.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna pojasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsaki teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

109

J. G. Drašković

ZAOREB „B“ Cesta pri državnem kolodvoru ZAGREB

Podružnice: Beograd, Balkanska ulica 25. — Sušak: Jovo Gj. Irović, Karolinska cesta 160. — Split: Ante Bulić, Diklecijanova obala 18. — Gruz: Ivo Lovričević. — Bitolj: Gjorgje J. Dimitrijević & Komp. Bulevard Kralja Aleksandra 187. — Vel. Bečkerek: Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4.

Potnike do Hamburga spremlja družbeni uradnik

Modna trgovina v Ljubljani

išče za takoj

4236

prodajalko,

spretno moč. Predstaviti se je osebno.

Naslov pove uprava „Jutra“.

Mlada, zdrava, dobroščetna gospodična,
absolventinja srednje šole in pravkar gospodinjinske šole, samo s 150.000 K premoženja v gotovini, želi dopisovati le z jako poštenim, resnim, inteligentnim gospodom v starosti od 26 do 36 let. Le kdor ljubi pridne roke, čisto preteklost in dobro srce, naj se oglasi na upravnikištvu „Jutra“ pod „Šmarnica št. 5000“.

4274

Kupujte učne knjige
za

ljudske, meščanske, srednje in strokovne šole

v knjigarni TISKOVNE ZADRUGE v Ljubljani,

Prešernova ulica, nasproti glavne pošte.

DOUGLAS!

Zmagovalec: Grand Prix de France Tourist-Trophy — Anglija je zmagal z najmanjšim in najcenejšim ljudskim modelom 2 3/4 HP — 348 ccm s svojim voznikom Kleblom v nedeljo dne 5. avgusta 1923. na dirkališču Černomeru (Zagreb) v razredu: 350 ccm . . . I. darilo 500 ccm . . . I. darilo Handicap . . . III. darilo

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Jugoslavijo:

DOUGLAS Motor Ltd.

Tel. 461.

LJUBLJANA, Sodna ulica 11.

Tel. 461.

4237